

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 1

Er der med FIH-aftalen tale om en reel overdragelse til Finansiell Stabilitet af FIHs ejendomsarrangementer?

Svar

I forbindelse med forligskredsmødet den 1. marts 2012, blev der stillet spørgsmål til, om der med FIH-modellen var tale om en reel overdragelse, eller om det var at betragte som en proforma-overdragelse.

Til brug for besvarelse af ovennævnte spørgsmål vedlægges redegørelse fra Kromann Reumert, Plesner og KPMG.

Kammeradvokaten har ligeledes set på redegørelsen og udtaler herefter:
” Ud fra de oplysninger, vi har modtaget, er vi af den opfattelse, at FS har erhvervet et reelt ejerskab til Selskabet og dermed aktiverne. Betaling i form af en overskudsandel er ikke udtryk for, at FIH får et ejerskab til aktiverne.”

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 2

Vil FIH-modellen kunne anvendes af andre?

Svar

Den konkrete model tager udgangspunkt i FIH og situationen i dette institut.

Modellen vil – som der tidligere er redegjort for – på "case by case"-basis være tilgængelig for andre pengeinstitutter, som er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv. FIH-modellen skaber præcedens for Finansiell Stabilitet A/S' håndtering af sådanne situationer.

Det kan ikke udelukkes at andre pengeinstitutter vil anvende modellen. Fx har Alm. Brand, udtalt, at de vil se nærmere på modellen.

En anden situation, hvor modellen kunne anvendes, vil være i det tilfælde, hvor et konkret pengeinstitut (Bank 1), der er udfordret på likviditeten, har en mulig fusionspart (Bank 2), som imidlertid ikke er i stand til at håndtere likviditetsudfordringen. Her vil en mulighed være, at Bank 1 overdrager sine dårlige engagementer til Finansiell Stabilitet A/S, med henblik på afvikling, og herefter overtages af Bank 2, der stiller en tabskaution over for Finansiell Stabilitet A/S.

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 3

Er det et krav, at der nedskrives på gælden for at man kan komme i betragtning til at blive kunde hos LFI?

Svar

Det er ikke et krav, at der skal nedskrives på gælden for at komme i betragtning hos LFI. Det er dog en afgørende forudsætning, at gælden kan serviceres med renter og afdrag. Derfor skal landmanden være levedygtig for at komme i betragtning til LFI, hvilket vurderes af en uafhængig konsulent for LFI.

Alle landbrug, som vil komme under LFI, både dem i Finansiell Stabilitet og dem fra andre pengeinstitutter, vil blive vurderet ud fra samme kriterier. Der er således ingen forskelsbehandling uanset om landmanden er kunde under Finansiell Stabilitet eller fx Spar Nord.

Det skal endvidere bemærkes, at såfremt der nedskrives på gælden inden landmanden skal overføres til LFI, så er det sket på baggrund af en konkret forhandling mellem landmanden og landmandens pengeinstitut. Det svarer til, hvad der i øvrigt gælder i andre pengeinstitutter.

En aftale kan indeholde bestemmelse om tilbagebetaling af gælden, såfremt landbruget efterfølgende får overskud.

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 4

Opererer LFI på markedsvilkår?

Svar

LFI skal operere på markedsvilkår på linie med andre finansielle virksomheder. LFI-modellen udformes således, at den ikke forvrider konkurrencen i markedet, herunder i forhold til pengeinstitutter og mellem landmænd, der får finansiering i LFI, og landmænd, der får finansiering fra andre institutter.

Hvis Finansiell Stabilitet eller en anden bank ønsker at overdrage et engagement til LFI, vil der ud fra de generelle retningslinier blive foretaget en konkret vurdering fra LFI side af, om der er tale om et levedygtigt engagement.

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 5

Hvad sker der med de landbrugsengagementer fra Finansiell Stabilitet, der ikke overføres til LFI?

Svar

Statens aktiver i form af engagementer under Finansiell Stabilitets datterselskaber skal behandles forsvarligt, herunder skal det sikres, at værdien af disse aktiver ikke misligholdes.

Ved afhændelse skal landbrugsengagementer på lige fod med alle andre aktiver i Finansiell Stabilitet afhændes til markedsværdi.

Når der kommer gang i markedet, vil situationen for at få engagementerne afsat på en rimelig måde blive forbedret. Kunder vil med andre ord løbende søges afsat til øvrige pengeinstitutter, herunder også LFI, hvis deres umiddelbare økonomiske situation forbedres.

Baggrund

Dette er en overordnet juridisk og regnskabsmæssig beskrivelse af, hvorvidt den mellem FIH Holding A/S ("Holding") og Finansiell Stabilitet A/S ("Finansiell Stabilitet") påtænkte overdragelse af et fra FIH Erhvervsbank A/S og FIH Kapital Bank A/S (samlet "FIH") udspaltet nystiftet selskab (som ejer af visse udlån relateret til erhvervsjendomme) ("Selskabet") og som ejet af Holding udgør en faktisk overdragelse til Finansiell Stabilitet.

Beskrivelsen er udarbejdet af KPMG Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisor for Finansiell Stabilitet, Plesner Advokatfirma som advokat for Holding samt Kromann Reumert som advokat for Finansiell Stabilitet.

Vurdering

Det er vurderingen, at transaktionen udgør en juridisk og regnskabsmæssig faktisk overdragelse af aktierne i Selskabet, der efter overdragelsen vil være ejet af Finansiell Stabilitet. Efter overdragelsen vil Finansiell Stabilitet selskabsretligt og regnskabsmæssigt kontrollere Selskabet og være forpligtet til at konsolidere Selskabet i sin regnskabsaflæggelse.

Redegørelse for aftaleforhold m.v.

Aktiverne overdrages til Selskabet ved en spaltning. Spaltning indebærer selskabsretligt, at aktiver og passiver overdrages fra FIH til Selskabet. Selskabet bliver ejer af de udspaltede aktiver og overtager de udspaltede passiver. Efter spaltningens gennemførelse er FIH ikke længere ejer af de udspaltede aktiver eller debitor på de udspaltede passiver.

Spaltningen skal i henhold til selskabsloven anmeldes til og registreres af Erhvervsstyrelsen, som skal påse, at selskabsloven er overholdt.

Når spaltningen er registreret i Erhvervsstyrelsen, køber Finansiell Stabilitet Selskabet for et beløb svarende til den bogførte egenkapital på 2 mia. kr. Ejendomsretten til aktierne i Selskabet er herefter endegyldigt overgået til Finansiell Stabilitet, uden nogen tilbagekøbsret for FIH eller Holding.

Selskabet finansierer de erhvervede aktiver ved egenkapitalindsud og lånefinansiering, som initialt stilles til rådighed af FIH men som Finansiell Stabilitet efterfølgende har forpligtet sig til at refinansiere med op til 13 mia kr. Selskabet hæfter for den påtagne gæld over for sine långivere, idet 1,65 mia. kr. af finansieringen dog er stillet til rådighed som et underskudsabsorberende lån af FIH.

Der indgås en administrationsaftale mellem FIH og Selskabet vedrørende den daglige forvaltning og administration af Selskabet. Alle driftmæssige beslutninger er undergivet sædvanlige ledelsesmæssige beføjelser for Selskabets direktion og bestyrelse. Flertallet af bestyrelsen vælges af Finansiell Stabilitet, idet Holding alene har ret til at udpege et medlem til selskabets bestyrelse, og direktionen ansættes af bestyrelsen. Selskabets ledelse har således almindelige ledelsesbeføjelser og tilsynsopgaver i overensstemmelse med selskabslovens regler og har således adgang til at fastsætte bindende retningslinjer for den forvaltning og administration, som udføres af FIH i henhold til administrationsaftalen. Forvaltningsdelen af administrationsaftalen kan ikke opsiges i aftalens løbetid af nogen af parterne (bortset fra i tilfælde af hævebegrændende misligholdelse). Hvis der opstår uenighed mellem parterne om driften af Selskabets virksomhed, er der procedurer for løsningen heraf.

Som datterselskab af Finansiell Stabilitet skal Selskabet overholde afviklingsbekendtgørelsen samt øvrige relevante interne retningslinjer således som godkendt af Selskabets bestyrelse.

Finansiell Stabilitet og Holding har forhandlet vilkårene i transaktionen ud fra almindelige kommercielle overvejelser om fordeling af risici og afkast m.v. og vurderer, at transaktionen sker på markedsmæssige vilkår. Parterne har endvidere i forbindelse med aftalens indgåelse drøftet de regnskabsmæssige konsekvenser af transaktionen. Parterne er på baggrund heraf enige om, at det nyetablerede selskab skal indgå ved fuld konsolidering i Finansiell Stabilitet koncernen, idet Finansiell Stabilitet gennem den indgåede aftale har kontrol over selskabets aktiviteter - både formelt og reelt - og Finansiell Stabilitet har en ikke ubetydelig økonomisk interesse i Selskabets aktiviteter gennem den aftalte fordeling af overskud.

Resultatet af Selskabets virksomhed fordeles mellem Finansiell Stabilitet og Holding, idet Holding garanterer, at Finansiell Stabilitet ikke taber penge på transaktionen. Overskud fordeles efter en nøgle, som afspejler parternes respektive risici og eksponering.

Kromann Reumert

Advokat
Kim Rasmussen

Plesner

Advokat
Jacob Bier

KPMG

Statsaut. revisor
Lars Rhod Søndergaard

Cathrine Munch Pedersen (DEP)

Fra: Cathrine Munch Pedersen (DEP)
Sendt: 2. marts 2012 00:35
Til: 'benny.engelbrecht@ft.dk'; 'andreas.steenberg@ft.dk'; 'annette.vilhelmsen@ft.dk'; 'kim.andersen@ft.dk'; Brian Mikkelsen; 'hans.skibby@ft.dk'; 'ole.birk@ft.dk'; 'sjodp@ft.dk'; 'marianne.jelved@ft.dk'; 'jonas.dahl@ft.dk'; 'peter.christensen@ft.dk'; 'mike.legarth@ft.dk'; 'dfkrt@ft.dk'; 'anders.samuelsen@ft.dk'; 'pbr@fm.dk'; 'Joakim Søndergaard Hansen'; 'kristian.jensen@ft.dk'
Cc: 'Tina Brinchmann Jensen'; 'Nina Rylander'; 'Lena.Bauer@ft.dk'; 'Oda.Jensen@ft.dk'; 'Birgitte.Moller@ft.dk'; 'Anne Funk'; 'Katrine.Bille.Berner@ft.dk'; 'niels.andersen@ft.dk'; 'peter.dalby.larsen@ft.dk'; 'Kenneth Praefke'; 'martin.arnoldus@ft.dk'; 'Bodil Bach'; 'Lotte Idorn'; Mette Kaae Hansen (DEP); 'stine.krogkaer@ft.dk'; 'Tina Olsen'; 'solvej.kjeldgaard@ft.dk'; Rasmus Raabjerg Nielsen (DEP); Cathrine Munch Pedersen (DEP)
Emne: Uddybninger - Invitation samt materiale - Forligskredsen bag finansiel stabilitet
Prioritet: Høj
Vedhæftede filer: Spm. 1 - Uddybet svar.pdf; Bilag 1 - Uddybet.DOC; Bilag 3c - Uddybet.DOC; Spm. 2 - Uddybet svar.pdf; Spm. 6.pdf; Bilag 2 - Uddybet.doc

Kære alle

Vedhæftet får i hermed spørgsmål 1 og 2 uddybet og nyt spørgsmål 6, samt bilag 1, 2 og 3c uddybet.

Med venlig hilsen

Cathrine Munch Pedersen
 Ministersekretær, cand.jur

Erhvervs- og Vækstministeriet, Slotsholmsgade 10-12
 1216 København K - E-post: cmp@evm.dk
 Tlf. (dir.): + 45 3392 3049 - Mobil: + 45 2532 5711

Fra: Cathrine Munch Pedersen (DEP)

Sendt: 1. marts 2012 18:17

Til: 'benny.engelbrecht@ft.dk'; 'andreas.steenberg@ft.dk'; 'annette.vilhelmsen@ft.dk'; 'kim.andersen@ft.dk'; Brian Mikkelsen; 'hans.skibby@ft.dk'; 'ole.birk@ft.dk'; 'sjodp@ft.dk'; 'marianne.jelved@ft.dk'; 'jonas.dahl@ft.dk'; 'peter.christensen@ft.dk'; 'mike.legarth@ft.dk'; 'dfkrt@ft.dk'; 'anders.samuelsen@ft.dk'; 'pbr@fm.dk'; 'Joakim Søndergaard Hansen'

Cc: 'Tina Brinchmann Jensen'; 'Nina Rylander'; 'Lena.Bauer@ft.dk'; 'Oda.Jensen@ft.dk'; 'Birgitte.Moller@ft.dk'; 'Anne Funk'; 'Katrine.Bille.Berner@ft.dk'; 'niels.andersen@ft.dk'; 'peter.dalby.larsen@ft.dk'; 'Kenneth Praefke'; 'martin.arnoldus@ft.dk'; 'Bodil Bach'; 'Lotte Idorn'; Cathrine Munch Pedersen (DEP); Mette Kaae Hansen (DEP); 'stine.krogkaer@ft.dk'; 'Tina Olsen'; 'solvej.kjeldgaard@ft.dk'; Rasmus Raabjerg Nielsen (DEP)

Emne: Invitation samt materiale - Forligskredsen bag finansiel stabilitet

Prioritet: Høj

Kære alle

Som opfølgning på dagens møde i forligskredsen bag finansiel stabilitet, fremsender jeg vedhæftede 5 svar på spørgsmål samt redegørelse, efter aftale med ministeren.

15-01-2013

Samtidig skal jeg invitere til møde i forligskredsen bag finansiel stabilitet i **morgen tidlig fredag, kl.8.00**.
Mødet vil blive afholdt i ministerens mødesal 1.

Med venlig hilsen

Cathrine Munch Pedersen
Ministersekretær, cand.jur

Erhvervs- og Vækstministeriet, Slotsholmsgade 10-12
1216 København K - E-post: cmp@evm.dk
Tlf. (dir.): + 45 3392 3049 - Mobil: + 45 2532 5711

NOTAT

1. marts 2012

Uddybet svar på spørgsmål 1 i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 1

Er der med FIH-aftalen tale om en reel overdragelse til Finansiell Stabilitet af FIHs ejendomsarrangementer?

Svar

I forbindelse med forligskredsmødet den 1. marts 2012, blev der stillet spørgsmål til, om der med FIH-modellen var tale om en reel overdragelse, eller om det var at betragte som en proforma-overdragelse.

Til brug for besvarelse af ovennævnte spørgsmål vedlægges redegørelse fra Kromann Reumert, Plesner og KPMG.

Kammeradvokaten kender til FIH-modellen som led i forberedelsen af EU-notifikationen. Kammeradvokaten har også fået forelagt ovennævnte redegørelse og udtaler om spørgsmålet:

”Ud fra de oplysninger, vi har modtaget, er vi af den opfattelse, at FS har erhvervet et reelt ejerskab til Selskabet og dermed aktiverne. Betaling i form af en overskudsandel er ikke udtryk for, at FIH får et ejerskab til aktiverne.”

Jeg kan henholde mig til Kammeradvokatens udtalelse.

Opsplitning af FIH-koncernen

Baggrund

FIH-koncernen fik i 2009 og 2010 individuelle statsgarantier på i alt 42 mia. kr. Lånene forfalder i 2012 og 2013.

Det giver FIH Erhvervsbank A/S en betydelig funding-udfordring. Såfremt håndteringen med tilbagebetalingen af de statsgaranterede lån skal ske ved afvikling af eksisterende lån og tilhørende derivater, vil dette medføre en kraftig balanceslankning.

En sådan balanceslankning kan – såfremt den er mulig – næppe gennemføres uden at have negative afsmittende effekter på andre pengeinstitutter.

For at undgå disse u hensigtsmæssige afsmittende effekter af FIH's balanceslankning mv., og i forsøg på at bidrage til en løsning i forhold til bankens funding-udfordringer har staten derfor sammen med FIH drøftet mulige løsninger.

Modellen

På baggrund af drøftelserne er parterne nået frem til en model der indebærer, at Staten ved Finansiell Stabilitet A/S overtager FIH's ejendomsportefølje, således at FIH derved reetableres som en erhvervsbank specialiseret rettet mod finansiering af små og mellemstore virksomheders investeringer.

Modellen indebærer mere konkret, at Finansiell Stabilitet overtager en ejendomsportefølje for ca. 16 mia. kr. fra FIH Erhvervsbank A/S og dets datterselskab, FIH Kapital Bank A/S. Finansiell Stabilitet overtager samtidigt fundingen af disse aktiver, hvorved FIH Erhvervsbank tilføres likviditet, som skal anvendes til at afdrage en modsvarende portefølje af lån med individuel statsgaranti.

Der er to trin i modellen, jf. illustration i bilag. Første trin er, at ejendomsporteføljen, som staten via Finansiell Stabilitet A/S overtager, udskilles til et nyt selskab ejet af FIH Holding A/S, der er moderselskab til FIH Erhvervsbank A/S.

Andet trin er et salg af selskabet til Finansiell Stabilitet A/S, salget sker til markedsværdi.

Selskabet er efter salget et datterselskab under Finansiell Stabilitet A/S. Finansiell Stabilitet A/S vil således have ansvaret for at drive (med de begrænsninger der er for Finansiell Stabilitet A/S i forhold til drift), afvikle og finansiere det nye selskab med henblik på endelig afvikling.

Det er et vilkår i aftalen, at det nye selskab skal likvideres eller afhændes pr. 31. december 2016. Dette kan udskydes i to år efter ønske fra FIH Holding A/S eller Finansiell Stabilitet A/S og efter aftale i op til et år yderligere til udgangen af et regnskabsår (dvs. senest 31. december 2019). Dette indebærer, at alle aktiver, der ikke forinden er afviklet, vil blive solgt i en åben og transparent proces. Dermed kan den samlede værdi af selskabet endeligt opgøres.

Selskabet skal således likvideres eller afhændes, hvorefter der skal ske en tilbagebetaling af købesummen til Finansiell Stabilitet A/S inkl. eventuelle kapitalindskud forrentet med finansieringsomkostninger samt afholdte transaktionsomkostninger (rådgiveromkostninger).

Med henblik på at afdække statens risiko for tab ved afviklingen af det nye selskab modtager Finansiell Stabilitet A/S en ulimiteret tabskaution fra FIH Holding A/S.

Endeligt er det aftalt, at staten får 25 pct. af en eventuel "upside", der vil opstå, såfremt afviklingen går bedre end ventet.

Modellen forudsætter Finansudvalgets tilslutning til aktstykke, som giver Finansiell Stabilitet A/S hjemmel til at indgå aftalen.

Det vil – på "case by case"-basis – være muligt for andre banker, der er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv., at indgå tilsvarende aftaler.

Vurdering

Ved at indgå aftalen på nuværende tidspunkt er det vurderingen, at de negative afledte konsekvenser som beskrevet ovenfor kan reduceres, uden at Finansiell Stabilitet A/S og staten påføres større økonomiske risici end i dag.

Staten bliver med aftalen om, at Finansiell Stabilitet A/S overtager aktiver og passiver fra FIH, ikke stillet dårligere end i den nuværende situation.

Modellen følger samme principper for værdiansættelse, fundingmodel mv. for det nye selskab som Bankpakke III/IV.

Da FIH Erhvervsbank – i modsætning til en Bankpakke III/IV-afvikling – ikke er nødlidende, sker afviklingen af de værdiforringede aktiver (den "røde" del) på FIH-koncernens regning og risiko. Det er baggrunden for, at FIH Holding stiller tabskautionen – og ikke Indskyldergarantifonden,

Slettet: har betydelige paralleller med en afvikling af FIH Erhvervsbank A/S efter Bankpakke III eller IV. Transaktionen kan således betragtes som om, at Finansiell Stabilitet først overtager FIH Erhvervsbank A/S i sin helhed og herefter sælger den "grønne" del tilbage til FIH Erhvervsbank.

Slettet: Dertil kommer, at

Slettet: sprincipper

Slettet: er parallel med en afvikling efter

som ville have været tilfældet ved en Bankpakke III/IV-løsning. Da en tabskaution fra FIH Holding ikke har samme bonitet som en kaution fra Indskydergarantifonden, er den betaling, som FIH Holding modtager for kautionen, reduceret i forhold til den betaling, som Indskydergarantifonden ville have fået.

Med aftalen bliver Staten:

- Afdækket mod tab via en tabskaution fra moderinstituttet
- Sikret en andel i en evt. efterfølgende up-side
- Sikret ikke at blive stillet dårligere end i den nuværende situation (herunder ved en eventuel afvikling efter Bankpakke III/IV).

Aktiverne værdiansættes til en pris, der er forenelig med EU's statsstøtte-regler, og ske til anslåede markedsværdier. Det er vurderingen, at modellen er i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler.

Slettet: Kammeradvokatens

Aftalen indebærer i øvrigt, at Finansiell Stabilitet A/S har erhvervet et reelt ejerskab til ejendomsselskabet og dermed aktiverne. Betaling i form af en overskudsandel er ikke udtryk for, at FIH får et ejerskab til aktiverne.

Andre Pengeinstitutter

Modellen vil på "case by case"-basis være tilgængelig for andre pengeinstitutter, som er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv. FIH-modellen skaber præcedens for Finansiell Stabilitet A/S' håndtering af sådanne situationer.

Formateret: Skrifttype: Kursiv

Formateret: Skrifttype: Kursiv

Andre pengeinstitutter vil således også kunne anvende modellen. Alm. Brand har fx offentligt udtalt, at de vil se nærmere på modellen.

En anden situation, hvor modellen kunne anvendes, vil være i det tilfælde, hvor et konkret pengeinstitut (Bank 1), der er udfordret på likviditeten, har en mulig fusionspart (Bank 2), som imidlertid ikke er i stand til at håndtere likviditetsudfordringen. Her vil en mulighed være, at Bank 1 overdrager sine dårlige engagementer til Finansiell Stabilitet A/S, med henblik på afvikling, og herefter overtages af Bank 2, der stiller en tabskaution over for Finansiell Stabilitet A/S.

Der ville i hvert tilfælde skulle indgås en aftale mellem pengeinstitut og Finansiell Stabilitet A/S. Bevillingsteknisk vil der skulle forelægges aktstykke for Finansudvalget.

Konsekvenser

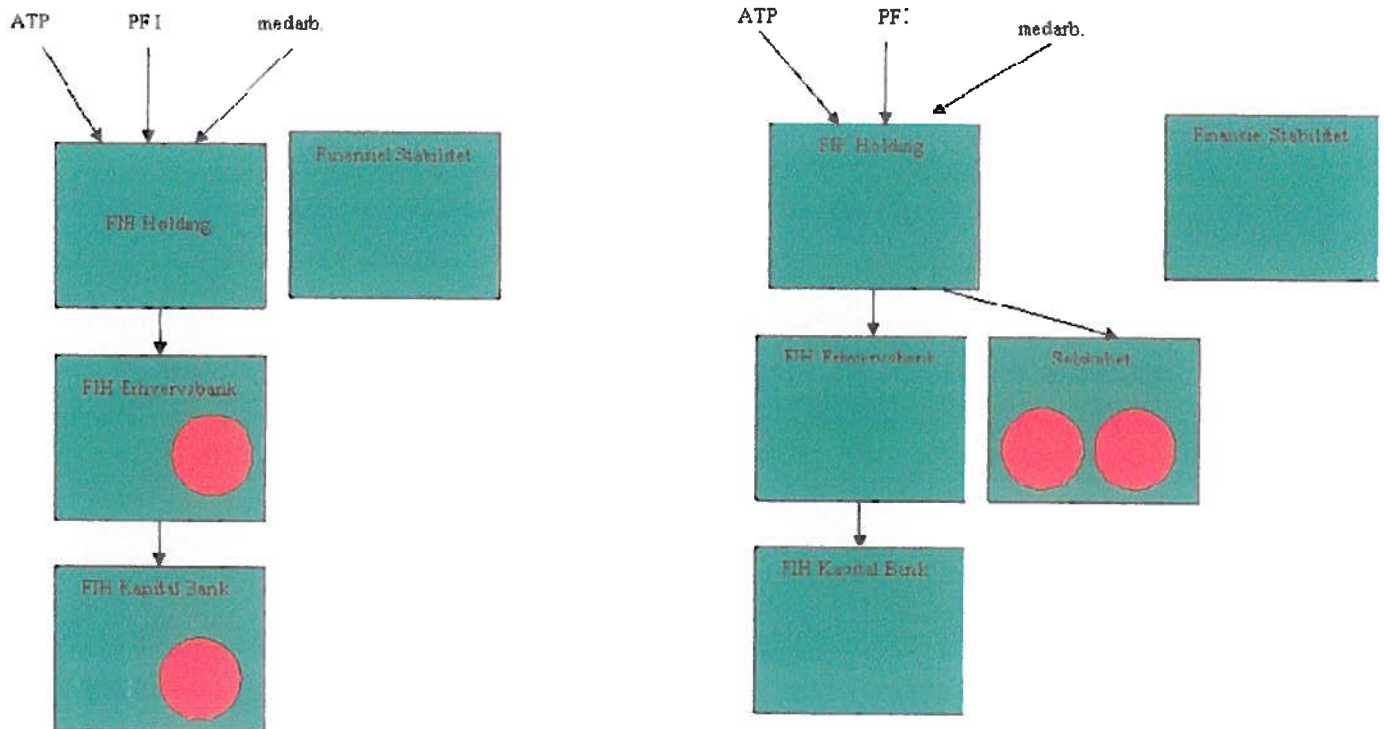
Modellen bidrager til, at FIH igen får mulighed for at deltage aktivt i finansieringen af små og mellemstore virksomheder i Danmark. FIH kan derved komme tilbage i rollen som erhvervsbank med finansiering af SMV-segmentet.

Det er en del af aftalen med Finansiell Stabilitet A/S, at FKH Erhvervsbank A/S skal udarbejde en handlingsplan og likviditetsplan vedrørende den fremtidige drift, der bl.a. skal fokusere på netop SMV-segmentet.

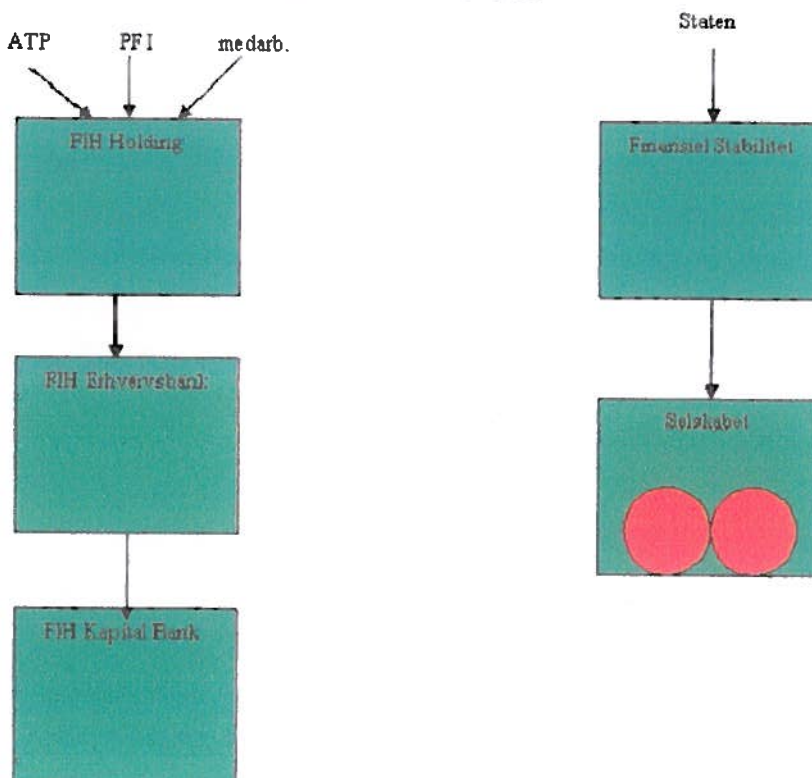
FIH opsplitting

Bilag I

Trin 1. udskillelse

Trin 2. Salg af selskabet til Finansiel Stabilitet

Styrkelse af vækstkautionsordningen med godt 550 mio. kr.

Vækstkaution er en garanti på pengeinstitutters udlån til små og mellemstore virksomheder, og den dækker 75 pct. af tab på finansiering på op til 10 mio. kr. og 65 pct. af yderligere finansiering på op til 25 mio. kr. Vækstkaution kan ydes til finansiering af forretningsudvikling, fx i forbindelse med ejerskifter, anlægsinvesteringer (erhvervsbyggeri), udvikling af nye og forbedrede produkter samt iværksætteri. Alle erhverv har adgang til vækstkautionsordningen, herunder landbruget.

Med den finansielle krise er efterspørgslen og niveauet for Vækstkaution øget betragteligt. Siden 2009 er tilsagn om vækstkaution til 705 virksomheder for et samlet lånebeløb på 2,6 mia. kr.

I forbindelse med aftalen om risikovillig kapital og finansloven for 2011 blev det besluttet at udvide den nuværende ordning med store vækstkautioner for lånebeløb op til 25 mio. kr. Ændringen skete for at inddrage flere etablerede små og mellemstore virksomheder. Primære erhverv fik i januar 2012 adgang til disse større vækstkautioner.

De afsatte midler til små vækstkautioner på op til 10 mio. kr. forventes kun at dække efterspørgslen frem til efteråret 2012. De afsatte midler til store vækstkautioner på op til 25 mio. kr. forventes at dække efterspørgslen frem til udgangen af 2013.

Initiativ

Der afsættes yderligere 80 mio. kr. til dækning af tab på vækstkautioner. Disse målrettes de små vækstkautioner, hvor det aktuelle behov er størst. De øgede vækstkautioner vil understøtte lån til forretningsudvikling med yderligere godt 550 mio. kr. Initiativet finansieres via omprioriteringer i Vækstfonden, og gennemføres ved aktstykke. Der gives mulighed for en fleksibel anvendelse af de samlede midler til henholdsvis små og store vækstkautioner, afhængig af efterspørgslen.

Slettet: ca.

Slettet: på op til 10 mio.kr. stykket. Her ved styrkes de små vækstkautioner, så de kan understøtte

NOTAT

1. marts 2012

Uddybet svar på spørgsmål 2 i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 2

Vil FIH-modellen kunne anvendes af andre?

Svar

Den konkrete model tager udgangspunkt i FIH og situationen i dette institut.

Modellen vil – som der tidligere er redegjort for – på "case by case"-basis være tilgængelig for andre pengeinstitutter, som er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv. FIH-modellen skaber præcedens for Finansiell Stabilitet A/S' håndtering af sådanne situationer.

Andre pengeinstitutter vil således også kunne anvende modellen. Alm. Brand har fx offentligt udtalt, at de vil se nærmere på modellen.

En anden situation, hvor modellen kunne anvendes, vil være i det tilfælde, hvor et konkret pengeinstitut (Bank 1), der er udfordret på likviditeten, har en mulig fusionspart (Bank 2), som imidlertid ikke er i stand til at håndtere likviditetsudfordringen. Her vil en mulighed være, at Bank 1 overdrager sine dårlige engagementer til Finansiell Stabilitet A/S, med henblik på afvikling, og herefter overtages af Bank 2, der stiller en tabskaution over for Finansiell Stabilitet A/S.

Der ville i hvert tilfælde skulle indgås en aftale mellem pengeinstitut og Finansiell Stabilitet A/S. Bevillingsteknisk vil der skulle forelægges aktstykke for Finansudvalget.

NOTAT

1. marts 2012

Spørgsmål i forlængelse af forligskredsmødet den 1. marts 2012 vedr. udviklingspakken.

Spørgsmål 6

Hvordan sikres det, at Finansiell Stabilitets afvikling af de resterende landbrug ikke påvirker markedet uhensigtsmæssigt?

Svar

Der udarbejdes handlingsplaner for alle kunder i Finansiell Stabilitet A/S med henblik på at sikre en ordentlig og retfærdig afvikling.

For landbrugskunder spiller effektiviteten som driftsleder en væsentlig rolle i den forbindelse.

Driftsledere med høj effektivitet skal umiddelbart overføres til LFI. For driftsledere med middel effektivitet skal der overvejes foranstaltninger, der kan øge effektiviteten i et sådant omfang, at de efterfølgende kan overføres til LFI.

Driftsledere med varig lav effektivitet har ikke økonomisk grundlag for at opretholde bedriften og må derfor afvikle den. Det sker nemmest i en situation, hvor efterspørgslen efter landbrugsaktiver er blevet forøget, f.eks. som følge af etableringen af LFI.

For at tage skyldig hensyn til bl.a. statens økonomiske interesser undgår Finansiell Stabilitet A/S i sin afviklingsvirksomhed "brandudsalg" i form af udbud af en sådan størrelse og hast, at priserne trykkes.

Det gælder også for så vidt angår landbrugsarrangementer.

1. marts 2012

Bilag 2

Etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut

Baggrund

Mange landbrug har i dag vanskeligt ved at opnå finansiering af nye aktiviteter. Dertil kommer, at Finansiell Stabilitet ikke har kunnet afsætte overtagne, levedygtige landbrug til andre pengeinstitutter.

Der er tegn på bedring af landbrugets driftsøkonomi, men landbrugets fastlåste finansielle situation forhindrer strukturtilpasning og udvikling i erhvervet.

Initiativ

Det arbejdes derfor på en model, hvor der etableres et specialiseret landbrugsfinansieringsinstitut (LFI).

Formålet med LFI er at yde anlægsfinansiering til landbrug med effektive driftsledere og nye unge landmænd, så strukturtilpasningen kan genetableres. Det vurderes, at LFI skal have en basiskapital på ca. 300 mio. kr. Driftsfinansiering skal fortsat ydes af pengeinstitutterne. Realkreditens rolle skal også være uændret.

LFI skal modtage landbrugsengagementer, som efter deres vurdering er levedygtige, fra Finansiell Stabilitet og andre pengeinstitutter. Landbrugsengagementer overdrages kun, hvis den pågældende landmand og hans pengeinstitut er enige herom.

LFI skal operere på markedsvilkår på linje med andre finansielle virksomheder. LFI-modellen udformes således, at den ikke forvrider konkurrencen i forhold til pengeinstitutter og mellem landmænd, der får finansiering i LFI, og landmænd, der får finansiering fra andre institutter.

Hvis Finansiell Stabilitet eller en anden bank ønsker at overdrage et engagement til LFI, vil der ud fra samme retningslinier blive foretaget en konkret vurdering fra LFI side af, om der er tale om et levedygtigt engagement.

En etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut vil ikke kun gavne enkelte banker og landbrug, men vil også bidrage til at stabilisere landbrugssektoren og en række mindre pengeinstitutter med en stor landbrugseksposering.

LFI-modellen ville også kunne bidrage til at fremme strukturtilpasningen. Afhændelse af landbrug fra fx Finansiell Stabilitet A/S sker nemmest i en situation, hvor efterspørgslen efter landbrugsaktiver er blevet forøget,

f.eks. som følge af etableringen af LFI. Det bemærkes i øvrigt, at for at tage skyldig hensyn til bl.a. statens økonomiske interesser, undgår Finansiell Stabilitet A/S i sin afviklingsvirksomhed "brandudsalg" i form af udbud af en sådan størrelse og hast, at priserne på landbrug trykkes.

Arbejdet vedrørende LFI-modellen vil ske ved inddragelse af den finansielle sektor, landbrugs- og fødevarersektoren, Finansiell Stabilitet A/S og DLR.

Det er hensigten, at LFI etableres så hurtigt som muligt.

Opsplitning af FIH-koncernen*Baggrund*

FIH-koncernen fik i 2009 og 2010 individuelle statsgarantier på i alt 42 mia. kr. Lånene forfalder i 2012 og 2013.

Det giver FIH Erhvervsbank A/S en betydelig funding-udfordring. Såfremt håndteringen med tilbagebetalingen af de statsgaranterede lån skal ske ved afvikling af eksisterende lån og tilhørende derivater, vil dette medføre en kraftig balanceslankning.

En sådan balanceslankning kan – såfremt den er mulig – næppe gennemføres uden at have negative afsmittende effekter på andre pengeinstitutter.

For at undgå disse uhensigtsmæssige afsmittende effekter af FIH's balanceslankning mv., og i forsøg på at bidrage til en løsning i forhold til bankens funding-udfordringer har staten derfor sammen med FIH drøftet mulige løsninger.

Modellen

På baggrund af drøftelserne er parterne nået frem til en model der indebærer, at Staten ved Finansiell Stabilitet A/S overtager FIH's ejendomsportefølje, således at FIH derved reetableres som en erhvervsbank specialiseret rettet mod finansiering af små og mellemstore virksomheders investeringer.

Modellen indebærer mere konkret, at Finansiell Stabilitet overtager en ejendomsportefølje for ca. 16 mia. kr. fra FIH Erhvervsbank A/S og dets datterselskab, FIH Kapital Bank A/S. Finansiell Stabilitet overtager samtidigt fundingen af disse aktiver, hvorved FIH Erhvervsbank tilføres likviditet, som skal anvendes til at afdrage en modsvarende portefølje af lån med individuel statsgaranti.

Der er to trin i modellen, jf. illustration i bilag. Første trin er, at ejendomsporteføljen, som staten via Finansiell Stabilitet A/S overtager, udskilles til et nyt selskab ejet af FIH Holding A/S, der er moderselskab til FIH Erhvervsbank A/S.

Andet trin er et salg af selskabet til Finansiell Stabilitet A/S, salget sker til markedsværdi.

Selskabet er efter salget et datterselskab under Finansiell Stabilitet A/S. Finansiell Stabilitet A/S vil således have ansvaret for at drive (med de begrænsninger der er for Finansiell Stabilitet A/S i forhold til drift), afvikle og finansiere det nye selskab med henblik på endelig afvikling.

Det er et vilkår i aftalen, at det nye selskab skal likvideres eller afhændes pr. 31. december 2016. Dette kan udskydes i to år efter ønske fra FIH Holding A/S eller Finansiell Stabilitet A/S og efter aftale i op til et år yderligere til udgangen af et regnskabsår (dvs. senest 31. december 2019). Dette indebærer, at alle aktiver, der ikke forinden er afviklet, vil blive solgt i en åben og transparent proces. Dermed kan den samlede værdi af selskabet endeligt opgøres.

Selskabet skal således likvideres eller afhændes, hvorefter der skal ske en tilbagebetaling af købesummen til Finansiell Stabilitet A/S inkl. eventuelle kapitalindskud forrentet med finansieringsomkostninger samt afholdte transaktionsomkostninger (rådgiveromkostninger).

Med henblik på at afdække statens risiko for tab ved afviklingen af det nye selskab modtager Finansiell Stabilitet A/S en ulimiteret tabskaution fra FIH Holding A/S.

Endeligt er det aftalt, at staten får 25 pct. af en eventuel "upside", der vil opstå, såfremt afviklingen går bedre end ventet.

Modellen forudsætter Finansudvalgets tilslutning til aktstykke, som giver Finansiell Stabilitet A/S hjemmel til at indgå aftalen.

Det vil – på "case by case"-basis – være muligt for andre banker, der er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv., at indgå tilsvarende aftaler.

Vurdering

Ved at indgå aftalen på nuværende tidspunkt er det vurderingen, at de negative afledte konsekvenser som beskrevet ovenfor kan reduceres, uden at Finansiell Stabilitet A/S og staten påføres større økonomiske risici end i dag.

Staten bliver med aftalen om, at Finansiell Stabilitet A/S overtager aktiver og passiver fra FIH, ikke stillet dårligere end i den nuværende situation.

Modellen følger samme principper for værdiansættelse, fundingmodel mv. for det nye selskab som Bankpakke III/IV.

Da FIH Erhvervsbank – i modsætning til en Bankpakke III/IV-afvikling – ikke er nødlidende, sker afviklingen af de værdiforringede aktiver (den "røde" del) på FIH-koncernens regning og risiko. Det er baggrunden for, at FIH Holding stiller tabskautionen – og ikke Indskydergarantifonden,

som ville have været tilfældet ved en Bankpakke III/IV-løsning. Da en tabskaution fra FIH Holding ikke har samme bonitet som en kaution fra Indskydergarantifonden, er den betaling, som FIH Holding modtager for kautionen, reduceret i forhold til den betaling, som Indskydergarantifonden ville have fået.

Med aftalen bliver Staten:

- Afdækket mod tab via en tabskaution fra moderinstituttet
- Sikret en andel i en evt. efterfølgende up-side
- Sikret ikke at blive stillet dårligere end i den nuværende situation (herunder ved en eventuel afvikling efter Bankpakke III/IV).

Aktiverne værdiansættes til en pris, der er forenelig med EU's statsstøtte-regler, og ske til anslåede markedsværdier. Det er vurderingen, at modellen er i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele.

Aftalen indebærer i øvrigt, at Finansiell Stabilitet A/S har erhvervet et reelt ejerskab til ejendomsselskabet og dermed aktiverne. Betaling i form af en overskudsandel er ikke udtryk for, at FIH får et ejerskab til aktiverne.

Andre pengeinstitutter

Modellen vil på "case by case"-basis være tilgængelig for andre pengeinstitutter, som er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv. FIH-modellen skaber præcedens for Finansiell Stabilitet A/S' håndtering af sådanne situationer.

Andre pengeinstitutter vil således også kunne anvende modellen. Alm. Brand har fx offentligt udtalt, at de vil se nærmere på modellen.

En anden situation, hvor modellen kunne anvendes, vil være i det tilfælde, hvor et konkret pengeinstitut (Bank 1), der er udfordret på likviditeten, har en mulig fusionspart (Bank 2), som imidlertid ikke er i stand til at håndtere likviditetsudfordringen. Her vil en mulighed være, at Bank 1 overdrager sine dårlige engagementer til Finansiell Stabilitet A/S, med henblik på afvikling, og herefter overtages af Bank 2, der stiller en tabskaution over for Finansiell Stabilitet A/S.

Der vil i hvert tilfælde skulle indgås en aftale mellem pengeinstitut og Finansiell Stabilitet A/S. Bevillingsteknisk vil der skulle forelægges aktstykke for Finansudvalget.

Konsekvenser

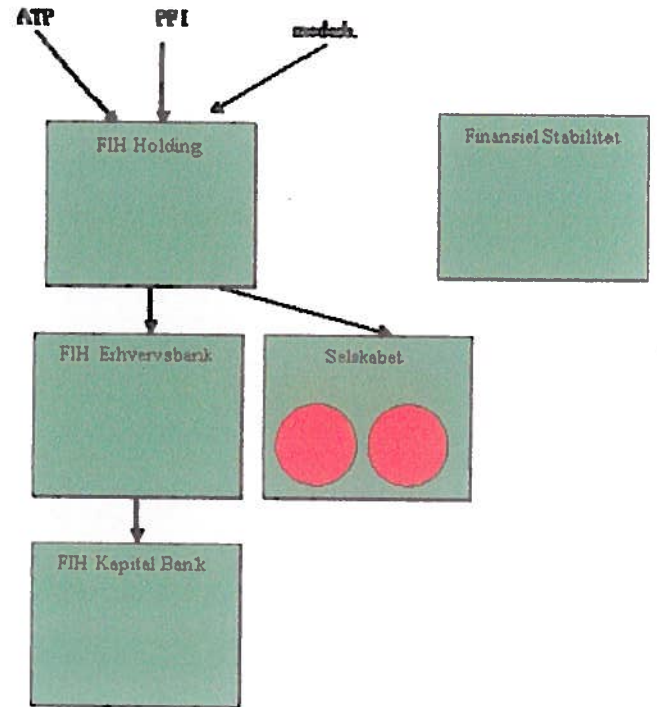
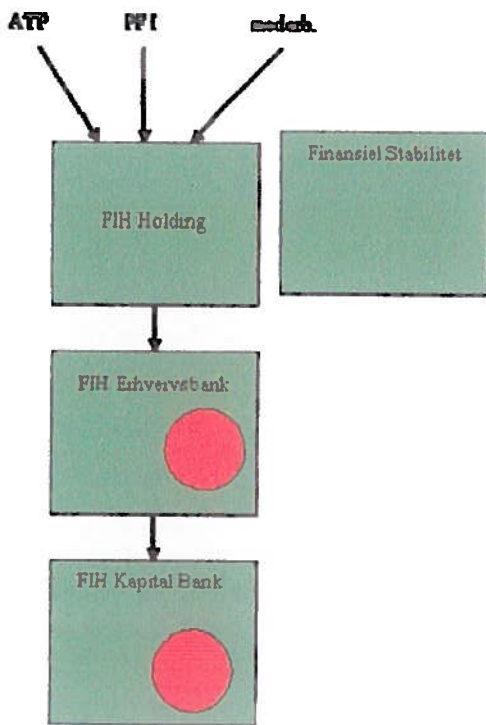
Modellen bidrager til, at FIH igen får mulighed for at deltage aktivt i finansieringen af små og mellemstore virksomheder i Danmark. FIH kan derved komme tilbage i rollen som erhvervsbank med finansiering af SMV-segmentet.

Det er en del af aftalen med Finansiell Stabilitet A/S, at FIH Erhvervsbank A/S skal udarbejde en handlingsplan og likviditetsplan vedrørende den fremtidige drift, der bl.a. skal fokusere på netop SMV-segmentet.

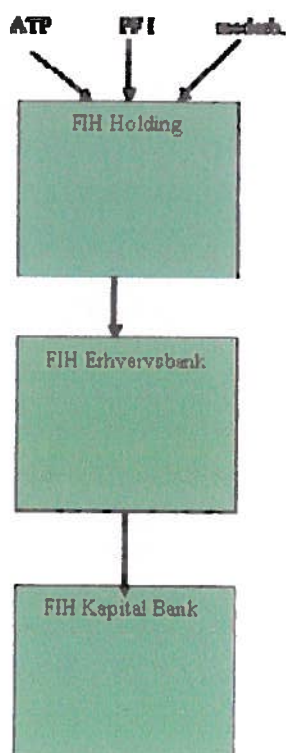
FIH opsplitting

Bilag 1

Trin 1. udskillelse

Trin 2. Salg af selskabet til Finansiell Stabilitet

Bilag 2

Etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut

Baggrund

Mange landbrug har i dag vanskeligt ved at opnå finansiering af nye aktiviteter. Dertil kommer, at Finansiell Stabilitet ikke har kunnet afsætte overtagne, levedygtige landbrug til andre pengeinstitutter.

Der er tegn på bedring af landbrugets driftsøkonomi, men landbrugets fastlåste finansielle situation forhindrer strukturtilpasning og udvikling i erhvervet.

Initiativ

Det arbejdes derfor på en model, hvor der etableres et specialiseret landbrugsfinansieringsinstitut (LFI).

Formålet med LFI er at yde anlægsfinansiering til landbrug med effektive driftsledere og nye unge landmænd, så strukturtilpasningen kan genetableres. Det vurderes, at LFI skal som udgangspunkt have en basiskapital på ca. 300 mio. kr. Driftsfinansiering skal fortsat ydes af pengeinstitutterne. Realkreditens rolle skal også være uændret.

LFI skal modtage landbrugsengagementer, som efter deres vurdering er levedygtige, fra Finansiell Stabilitet og andre pengeinstitutter. Landbrugsengagementer overdrages kun, hvis den pågældende landmand og hans pengeinstitut er enige herom.

LFI skal operere på markedsvilkår på linje med andre finansielle virksomheder. LFI-modellen udformes således, at den ikke forvrider konkurrencen i forhold til pengeinstitutter og mellem landmænd, der får finansiering i LFI, og landmænd, der får finansiering fra andre institutter.

Hvis Finansiell Stabilitet eller en anden bank ønsker at overdrage et engagement til LFI, vil der ud fra samme retningslinier blive foretaget en konkret vurdering fra LFI's side af, om der er tale om et levedygtigt engagement.

En etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut vil ikke kun gavne enkelte banker og landbrug, men vil også bidrage til at stabilisere landbrugssektoren og en række mindre pengeinstitutter med en stor landbrugseksponering.

LFI-modellen vil også kunne bidrage til at fremme strukturtilpasningen. Afhændelse af landbrug fra fx Finansiell Stabilitet A/S sker nemmest i en situation, hvor efterspørgslen efter landbrugsaktiver er blevet forøget, fx som følge af etableringen af LFI. Det bemærkes i øvrigt, at for at tage skyldig hensyn til bl.a. statens økonomiske interesser, undgår Finansiell

Stabilitet A/S i sin afviklingsvirksomhed "brandudsalg" i form af udbud af en sådan størrelse og hast, at priserne på landbrug trykkes.

Arbejdet vedrørende LFI-modellen vil ske ved inddragelse af den finansielle sektor, landbrugs- og fødevarerektoren, Finansiell Stabilitet A/S og DLR.

Det er hensigten, at LFI etableres så hurtigt som muligt.

Bilag 3

Udvidelse af Eksportlånordningen med 15 mia.kr.

Eksport Kredit Fonden har siden krisens start oplevet en markant stigning i det samlede engagement, der er blevet mere end fordoblet siden 2007. I 2009 blev der som del af kreditpakken indført en eksportlånordning, hvorved der blev skabt en lånefacilitet til eksportfinansiering via statslige genudlån på 20 mia. kr. Formålet er at understøtte danske virksomheders internationale konkurrenceevne og at gavne dansk eksport i forbindelse med den finansielle krise. Oprindeligt kunne der ansøges om eksportlån frem til udgangen af 2011, men med FL12 forlænges eksportlånordningen med 4 år til udgangen af 2015. Eksportlån kan ydes med variabel og fast rente.

Mange af de lande, som Danmark konkurrerer med har lignende ordninger, der ud over garantier supplerer med funding af eksporten.

P.t. har EKF ydet genudlån for ca. 8 mia. kr. Dertil kommer, at der er givet tilsagn for yderligere ca. 12 mia. kr. EKF vil derfor ikke kunne imødekomme nye eksportlåneansøgninger. I 2. halvår 2011 har stort set alle forespørgsler på eksportkreditgarantier været ledsaget af forespørgsler på tilhørende funding.

Initiativ

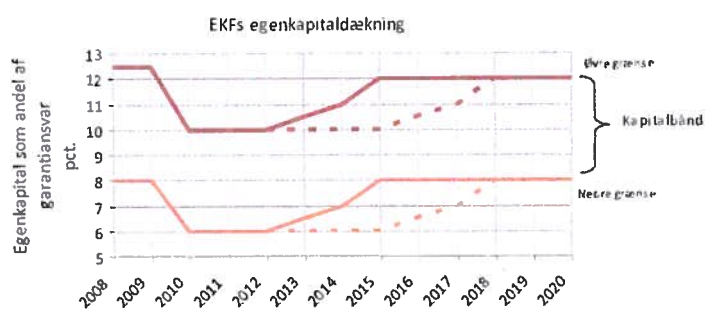
Eksportlånordningen under EKF styrkes med yderligere 15 mia.kr. til i alt 35 mia.kr.. Det vil skabe yderligere eksport og nye arbejdspladser. Det er primært større virksomheder, der anvender eksportlånordningen, men undersøgelser viser, at ca. 4 ud af 10 eksportkroner i forbindelse med lån til de store eksporterende virksomheder havner hos små og mellemstore danske underleverandører. Initiativet finansieres via træk på den statslige genudlånsordning. Initiativet gennemføres ved aktstykke.

Bilag 4

Kapitalbåndet i EKF fastholdes for fortsat at understøtte eksport for mindst 20 mia.kr.

Eksport Kredit Fonden (EKF) har siden 2009 oplevet en betydelig stigning i efterspørgslen efter garantier for danske eksportforretninger, og det samlede engagement var ved udgangen af 2011 på ca. 65 mia. kr. For at imødegå, at EKF skulle afvise danske eksportvirksomheder på grund af kapitaldækningskravet, blev det i 2010 pga. den finansielle krise besluttet at øge egenkapitalen og midlertidig reducere kravet til den fri egenkapitals andel af det samlede korrigerede garantiansvar (kapitalbåndet), hvorefter det langsomt trappes op igen, jf. figur 1.

Figur 1. EKF egenkapitaldækning

Såfremt kapitalbåndet skal stige igen fra 2012 som planlagt, vil det betyde, at EKF må afvise eksportordrer, som de normalt vil kunne understøtte med garantier mv. Det vurderes, at kunne komme til at betyde, at danske virksomheder går glip af eksportordrer på mindst 20 mia. kr. i 2014-15.

Det vil også ramme eksporten fra de mange SMV'er, som EKF i stigende grad understøtter. I 2011 understøttede EKF 300 SMV'er med eksportgarantier. Det er næsten 3 gange så mange som i 2009. Samtidig viser undersøgelser, at ca. 4 ud af 10 eksportkroner til de store eksporterende virksomheder havner hos små og mellemstore danske underleverandører.

Initiativ

Kapitalbåndet for EKF fastholdes på det nuværende niveau til udgangen af 2015 for at sikre danske virksomheder konkurrencedygtig eksportfinansiering de kommende år. Det vil betyde, at EKF fortsat kan understøtte eksportordrer for mange danske virksomheder, herunder også mange danske SMV'er for mindst 20 mia.kr. i de kommende år. Initiativet gennemføres ved aktstykke, men indebærer ikke merudgifter.

Bilag 5

Styrkelse af vækstkautionsordningen med godt 550 mio. kr.

Vækstkaution er en garanti på pengeinstitutters udlån til små og mellemstore virksomheder, og den dækker 75 pct. af tab på finansiering på op til 10 mio. kr. og 65 pct. af yderligere finansiering på op til 25 mio. kr. Vækstkaution kan ydes til finansiering af forretningsudvikling, fx i forbindelse med ejerskifter, anlægsinvesteringer (erhvervsbyggeri), udvikling af nye og forbedrede produkter samt iværksætteri. Alle erhverv har adgang til vækstkautionsordningen, herunder landbruget.

Med den finansielle krise er efterspørgslen og niveauet for Vækstkaution øget betragteligt. Siden 2009 er tilsagn om vækstkaution til 705 virksomheder for et samlet lånebeløb på 2,6 mia. kr.

I forbindelse med aftalen om risikovillig kapital og finansloven for 2011 blev det besluttet at udvide den nuværende ordning med store vækstkautioner for lånebeløb op til 25 mio. kr. Ændringen skete for at inddrage flere etablerede små og mellemstore virksomheder. Primære erhverv fik i januar 2012 adgang til disse større vækstkautioner.

De afsatte midler til små vækstkautioner på op til 10 mio. kr. forventes kun at dække efterspørgslen frem til efteråret 2012. De afsatte midler til store vækstkautioner på op til 25 mio. kr. forventes at dække efterspørgslen frem til udgangen af 2013.

Initiativ

Der afsættes yderligere 80 mio. kr. til dækning af tab på vækstkautioner. Disse målrettes de små vækstkautioner, hvor det aktuelle behov er størst. De øgede vækstkautioner vil understøtte lån til forretningsudvikling med yderligere godt 550 mio. kr. Initiativet finansieres via omprioriteringer i Vækstfonden, og gennemføres ved aktstykke. Der gives mulighed for en fleksibel anvendelse af de samlede midler til henholdsvis små og store vækstkautioner, afhængig af efterspørgslen.

Bilag 6

Vækstfonden gives mulighed for at udbyde ansvarlig lånekapital inden for en ramme på 500 mio. kr.

En del mindre og mellemstore virksomheder, herunder især ejerledede virksomheder, har vanskeligt ved at skaffe kapital. Da mangel på kapital ofte gør pengeinstitutterne tilbageholdende med at yde lån, kan det betyde, at virksomheder ikke kan gennemføre deres vækstplaner. Egenkapitalinvestorer som fx ventureselskaber er som udgangspunkt ikke relevante, da virksomhederne til trods for fornuftige vækstscenarier ikke er i stand til at honorere investorernes høje krav om udbredelse af forretningsmodellen til de internationale markeder. Dertil kommer, at der ikke er et velfungerende marked for ejerandele i SMV'er.

Initiativ

Der etableres en ny ordning, hvor Vækstfonden får mulighed for at udstede ansvarlige lån til små og mellemstore virksomheder inden for en ramme på 500 mio. kr. De ansvarlige lån vil kunne muliggøre vækst og ejerskifte og bidrage til en højere soliditet, som kan øge virksomhedernes muligheder for at opnå bæredygtig vækst. Det vil være en betingelse, at de virksomheder, der modtager ansvarlige lån, samtidig skal have andre lån fra finansielle institutter på minimum samme beløb. Det er imidlertid forventningen, at den øvrige lånefinansiering – ud over de ansvarlige lån på 500 mio. kr. – vil være yderligere ca. 1 mia. kr.

Fordelen ved ansvarlige lån er, at virksomhederne får adgang til risikovillig kapital, som de ellers ikke vil kunne få adgang til. Det muliggør en vækst, som de ellers ikke ville kunne opnå.

Udstedelsen af ansvarlige lån er aktuelt ikke et område, der er interessant for kreditinstitutterne, da bankerne – bl.a. i lyset af den vanskelige fundingsituation – ikke finder, at det forventede afkast står mål med risikoen. Det er imidlertid Vækstfondens forventning, at en ordning med udstedelse af ansvarlige lån – trods højere tabsrisiko end på almindelige lån – ikke vil påføre staten tab.

Initiativet vil supplere initiativerne i regi af Dansk Vækstkapital, der hovedsageligt er målrettet egenkapitalinvesteringer.

Der stilles ingen sikkerheder for ansvarlige lån modsat lån, hvorfor der skal stilles høje krav til virksomhederne, deres produkters modenhed samt selskabernes ledelser. Lånerenten vil samtidig være relativt høj pga. risikoen. Ordningen kræver lovændring. Eventuelle tab vil blive søgt dækket af Vækstfondens risikopræmie.

Bilag 7

Inddragelse af pensionsinstitutterne i finansieringen af SMV'er

Finanskrisen og strammere regulering af bankerne betyder, at bankerne har strammet op på kreditgivningen. Den strammere kreditsituation og de dyrere lån er næppe blot et kortvarigt fænomen. Der kan derfor være behov for at supplere bankernes långivning til små og mellemstore virksomheder med nye finansieringsinstrumenter gennem offentlig-private partnerskaber (OPP).

Der er i de seneste år etableret to ordninger, som kanaliserer pensionsinstitutternes midler til henholdsvis egenkapitalfinansiering af små og mellemstore virksomheder og eksportfinansiering:

Dansk Vækstkapital

Med etableringen af Dansk Vækstkapital (DVK) i 2011 har man sammen med pensionssektoren sikret ca. 5 mia. kr. til egenkapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder. Kapitalen kommer fra danske pensionselskaber. Heraf er 3/4 ydet som lån, der investeres gennem Vækstfonden. DVK udgør dermed et alternativ til mere direkte statsfinansiering i markedet for egenkapitalinvesteringer via Vækstfonden. Siden etableringen har Dansk Vækstkapital givet tilsagn til fonde for ca. 1,3 mia. kr.

Eksportgarantier med pensionsfinansiering

EKF har indgået en aftale med PensionDanmark om tilvejebringelse af finansiering til eksportlån på op til 10 mia. kr. Gennem ordningen kan udenlandske virksomheder opnå lån fra PensionDanmark til delvis finansiering af køb af investeringsgoder hos danske virksomheder, hvilket styrker dansk eksport.

Initiativ

Der igangsættes et arbejde med at finde modeller, hvor især små og mellemstore virksomheders finansieringsbehov kan matche pensionsinstitutternes placeringsbehov. Herudover fortsætter EKF dialogen med andre danske pensionsinstitutter med henblik på, at de også får mulighed for at stille finansiering til rådighed i forbindelse med danske virksomheders eksport.

Drøftelserne vil bl.a. finde sted i tilknytning til det nedsatte udvalg om erhvervsobligationer, der afrapporterer senest i efteråret 2012.

Udviklingspakken Initiativer til fremme af især små og mellemstore virksomheders finansiering

Der er indgået aftale mellem regeringen (S, SF, RV) og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative om initiativer til fremme af især små og mellemstore virksomheders finansiering (Udviklingspakken).

Baggrund

Danmark har gennem de seneste par år, ligesom resten af verden, været påvirket af den finansielle og økonomiske krise.

Krisen har indebåret, at især små og mellemstore virksomheder har fået sværere ved at opnå bankfinansiering. Det skyldes bl.a., at pengeinstitutterne har indkasseret store tab på udlån og er blevet mere forsigtige, og at mange mindre virksomheder har en ret beskeden egenkapital.

Den seneste udlånsredegørelse fra Erhvervs- og Vækstministeriet fra december 2011 viser, at kreditmulighederne er blevet strammet for især små og mellemstore erhvervsvirksomheder. Derudover nedbringer en række pengeinstitutter deres eksponering til erhvervsvirksomheder specielt inden for de konjunkturfølsomme brancher samt fast ejendom og landbrug.

Meget tyder på, at dybden af den finansielle krise indebærer, at de mindre virksomheders vanskeligheder ved at opnå finansiering vil gøre sig gældende i en årrække fremover.

Der er tidligere iværksat initiativer – bl.a. i forbindelse med bankpakkerne – for at fremme virksomhedernes adgang til finansiering. I lyset af den fortsat stramme finansieringssituation er der behov for en styrket indsats med fokus på at gå fra afvikling til udvikling.

Initiativer

Der lanceres derfor en større udviklingspakke med initiativer til fremme af især små og mellemstore virksomheders finansiering. Pakken retter sig mod tre felter:

1. Opsplitning af FIH, hvor ejendomsdelen udskilles. Det vil forbedre FIH's for at yde lån til især små og mellemstore virksomheder.
2. Der søges etableret et landbrugsfinansieringsinstitut, som kan medvirke til, at levedygtige landbrug får bedre muligheder for finansiering af ny forretningsudvikling og vækst.
3. Styrkelse af vækst- og eksportfinansiering.

Ad 1: FIH

FIH Erhvervsbank A/S har en betydelig funding-udfordring ved udløbet af instituttets statsgaranterede lån. Såfremt dette skal ske ved reduktion af udlånene, vil det medføre en kraftig balanceslankning.

En sådan balanceslankning kan – såfremt den er mulig – næppe gennemføres uden at have negative afsmittende effekter på andre pengeinstitutter.

For at undgå en sådan udvikling med de afledte negative effekter for finansieringssituationen er der fundet en løsning, hvor der sker en opsplitting af FIH.

Finansiel Stabilitet A/S indgår en aftale med FIH om, at Finansiell Stabilitet A/S overtager FIH's ejendomsportefølje på ca. 16 mia. kr. Aftalen er betinget af Finansudvalgets tilslutning til aktstykke herom.

Overtagelsen sker til anslåede markedsværdier og i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Løsningen indebærer, at de individuelle statsgarantier til FIH afvikles.

Med henblik på at afdække statens risiko for tab modtager Finansiell Stabilitet A/S en ulimiteret tabskaution fra FIH Holding A/S. Staten får 25 pct. af en eventuel "upside", såfremt afviklingen af ejendomsporteføljen i Finansiell Stabilitet går bedre end ventet.

Aftalen styrker muligheden for, at FIH kan reetableres som en specialiseret erhvervsbank rettet mod finansiering små og mellemstore virksomheders investeringer.

Det vil – på "case by case"-basis – være muligt for andre pengeinstitutter, der er i samme situation som FIH, og som kan opfylde krav til tabskaution mv., at indgå tilsvarende aftaler.

Ad 2: Etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut

Mange landbrug har i dag vanskeligt ved at opnå finansiering af nye aktiviteter. Dertil kommer, at Finansiell Stabilitet A/S ikke har kunnet afsætte overtagne, levedygtige landbrug til andre pengeinstitutter.

Der er tegn på bedring af landbrugets driftsøkonomi, men landbrugets fastlåste finansielle situation forhindrer strukturtilpasning og udvikling i erhvervet.

Det arbejdes derfor på en model, hvor der etableres et specialiseret landbrugsfinansieringsinstitut (LFI).

Formålet med LFI er at yde anlægsfinansiering til landbrug med effektive driftsledere og nye unge landmænd, så strukturtilpasningen kan genetab-

leres. Det vurderes, at LFI skal som udgangspunkt have en basiskapital på ca. 300 mio. kr. Driftsfinansiering skal fortsat ydes af pengeinstitutterne. Realkreditens rolle skal også være uændret.

LFI skal modtage landbrugsengagementer, som efter deres vurdering er levedygtige, fra Finansiell Stabilitet A/S og andre pengeinstitutter. Landbrugsengagementer overdrages kun, hvis den pågældende landmand og hans pengeinstitut er enige herom.

LFI skal operere på markedsvilkår på linje med andre finansielle virksomheder. LFI-modellen udformes således, at den ikke forvrider konkurrencen i forhold til pengeinstitutter og mellem landmænd, der får finansiering i LFI, og landmænd, der får finansiering fra andre institutter.

En etablering af et landbrugsfinansieringsinstitut vil ikke kun gavne enkelte banker og landbrug, men vil også bidrage til at stabilisere landbrugssektoren og en række mindre pengeinstitutter med en stor landbrugseksponering.

Arbejdet vedrørende LFI-modellen vil ske ved inddragelse af den finansielle sektor, landbrugs- og fødevarersektoren, DLR og Finansiell Stabilitet A/S.

Det er hensigten, at LFI etableres så hurtigt som muligt.

Ad 3: Vækst- og eksportfinansiering

Vækstfondens og Eksport Kredit Fondens (EKF's) muligheder for at give garantier og lån til virksomhedernes vækst styrkes markant. Det sker via:

- *Eksportlåneordningen styrkes med 15 mia. kr.*
Eksportlåneordningen under EKF styrkes med yderligere 15 mia.kr. til i alt 35 mia.kr.. Det vil skabe yderligere eksport og nye arbejdspladser. Det er primært større virksomheder, der anvender eksportlåneordningen, men undersøgelser viser, at ca. 4 ud af 10 eksportkroner i forbindelse med lån til de store eksporterende virksomheder havner hos små og mellemstore danske underleverandører. Initiativet finansieres via træk på den statslige genudlånsordning. Initiativet gennemføres ved aktstykke.
- *Det nuværende lave niveau for kapitalbåndet for EKF fastholdes til udgangen af 2015. Det vil betyde, at EKF kan yde eksportgarantier for mindst 20 mia. kr. ekstra i de kommende år.*
Kapitalbåndet for EKF fastholdes på det nuværende niveau til udgangen af 2015 for at sikre danske virksomheder konkurrencedygtig eksportfinansiering de kommende år. Det vil betyde, at EKF kan yde ekstra eksportgarantier og dermed understøtte eksportordrer for mange danske virksomheder, herunder også mange danske SMV'er, for mindst 20 mia.kr. i de kommende år. Initiativet gennemføres ved aktstykke, men indebærer ikke merudgifter.

- *En styrkelse af lånerammen på Vækstkaution på godt 550 mio. kr.*

Vækstkaution er en garanti på pengeinstitutters udlån til små og mellemstore virksomheder, og den dækker 75 pct. af tab på finansiering på op til 10 mio. kr. og 65 pct. af yderligere finansiering på til 25 mio. kr. Vækstkaution kan ydes til finansiering af forretningsudvikling, fx i forbindelse med ejerskifter, anlægsinvesteringer (erhvervsbyggeri), udvikling af nye og forbedrede produkter samt iværksætter. Alle erhverv har adgang til vækstkautionsordningen, herunder landbruget.

Der afsættes yderligere 80 mio. kr. til dækning af tab på vækstkautioner. Disse målrettes de små vækstkautioner, hvor det aktuelle behov er størst. De øgede vækstkautioner vil understøtte lån til forretningsudvikling med yderligere godt 550 mio. kr. Initiativet finansieres via omprioriteringer i Vækstfonden, og gennemføres ved aktstykke. Der gives mulighed for en fleksibel anvendelse af de samlede midler til henholdsvis små og store vækstkautioner, afhængig af efterspørgslen.

- *Vækstfonden gives mulighed for at yde ansvarlige lån for 500 mio. kr. Det forventes, at øge virksomhedernes adgang til bankfinansiering med yderligere ca. 1 mia. kr.*

Der etableres en ny ordning, hvor Vækstfonden får mulighed for at udstede ansvarlige lån til små og mellemstore virksomheder inden for en ramme på 500 mio. kr. De ansvarlige lån vil kunne muliggøre vækst og ejerskifte og bidrage til en højere soliditet, som kan øge virksomhedernes muligheder for at opnå bæredygtig vækst. Det vil være en betingelse, at de virksomheder, der modtager ansvarlige lån, samtidig skal have andre lån fra finansielle institutter på minimum samme beløb. Det er imidlertid forventningen, at den øvrige lånefinansiering – ud over de ansvarlige lån på 500 mio. kr. – vil være yderligere ca. 1 mia. kr.

Der stilles ingen sikkerheder for ansvarlige lån modsat lån, hvorfor der skal stilles høje krav til virksomhederne, deres produkters modenhed samt selskabernes ledelser. Lånerenten vil samtidig være relativt høj pga. risikoen. Ordningen kræver lovændring. Eventuelle tab vil blive søgt dækket af Vækstfondens risikopræmie.

- *Der arbejdes på at finde alternative finansieringskilder til små og mellemstore virksomheder, fx via pensionssektoren.*

Der igangsættes et arbejde med at finde modeller, hvor især små og mellemstore virksomheders finansieringsbehov kan matche pensionsinstitutternes placeringsbehov. Herudover fortsætter EKF dialogen med andre danske pensionsinstitutter med henblik på, at de også får mulighed for at stille finansiering til rådighed i forbindelse med danske virksomheders eksport. Drøftelserne vil bl.a. finde sted i tilknytning til det nedsatte udvalg om erhvervsobligationer, der afrapporterer senest i efteråret 2012.

De enkelte initiativer er uddybende beskrevet i vedlagte bilag 1-7.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Vækstfonden (Ansvarlig lånkapital til små og mellemstore virksomheder mv.)

§ 1

I lov om Vækstfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af 1. juli 2002, som ændret senest ved lov nr. 617 af 14. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Vækstfonden kan optage lån til finansiering af sine aktiviteter. Det samlede lånebeløb eksklusive renter kan ikke overstige 500 mio. kr. uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg.«

§ 2

Lovforslaget træder i kraft den xx. maj 2012.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget:

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Lovforslagets formål og baggrund**
- 3. Lovforslagets indhold**
  - a. Gældende ret**
  - b. Lovforslaget**
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner**
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet**
- 6. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne**
- 7. Miljømæssige konsekvenser**
- 8. Forholdet til EU-retten**
- 9. Hørte myndigheder, organisationer mv.**
- 10. Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget**

1. Indledning

En del mindre og mellemstore virksomheder, herunder især ejerledede virksomheder, har vanskeligt ved at skaffe kapital. Da mangel på kapital ofte gør pengeinstitutterne tilbageholdende med at yde lån, kan det betyde, at virksomheder ikke kan gennemføre deres vækstplaner.

Et bredt politisk flertal bestående af regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative har derfor indgået aftale om Udviklingspakken, som giver små og mellemstore virksomheder mulighed for at få ansvarlig lånekapital i regi af Vækstfonden. Med lovforslaget får Vækstfonden adgang til at optage lån til finansiering af sine aktiviteter på fuldt kommercielle vilkår med henblik på at skabe mulighed for at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital. Vækstfonden kan ikke uden Folketingets Finansudvalgs godkendelse optage lån til andet end finansiering af ansvarlige lån.

Låneadgangen vil således give Vækstfonden nye muligheder for hurtigt at kunne iværksætte initiativer til at understøtte finansieringen af sunde vækstvirksomheder med bl.a. ansvarlige lån.

Hvis der måtte blive behov for yderligere låneoptagelse, kan dette alene ske efter Folketingets Finansudvalgs godkendelse.

2. Lovforslagets formål og baggrund

Krisen i den finansielle sektor og den generelle udfordring i forhold til at skabe ny vækst gør det nødvendigt at søge nye løsninger for at sikre, at små og mellemstore virksomheder kan få finansieret deres sunde vækstplaner.

Udstedelsen af ansvarlige lån er aktuelt et område, hvor kreditinstitutterne er meget tilbageholdende, da bankerne – bl.a. i lyset af den vanskelige fundingsituation – ikke finder, at det forventede afkast står mål med risikoen.

Vækstfonden spiller en væsentlig rolle i forhold til at medfinansiere vækst og fornyelse i iværksættervirksomheder og små og mellemstore virksomheder.

Med den brede politiske aftale om Udviklingspakken fra marts er det besluttet, at Vækstfonden skal have mulighed for at understøtte finansiering af vækst i sunde små og mellemstore virksomheder i form af ansvarlige lån inden for en ramme på 500 mio. kr. Det forventes, at rammen kan dække lånebehovet inden for de kommende 2-3 år.

Formålet med at give Vækstfonden adgang til at optage lån er således at give Vækstfonden adgang til at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital i regi af Vækstfonden, så små og mellemstore virksomheder dermed får adgang til risikovillig kapital, som de ellers ikke vil kunne få adgang til.

Finansieringen foreslås tilvejebragt ved at give Vækstfonden mulighed for at optage lån. I praksis vil det foregå således, at Vækstfonden vil anmode et antal pengeinstitutter om at give tilbud på priser og vilkår for at stille en låneadgang til rådighed. Låneadgangen ventes således etableret på almindelige markedsvilkår. Der er ingen særlige vilkår eller krav til løbetid.

Det er vigtigt for Vækstfondens muligheder for at kunne tilpasse sig markedets behov for nye initiativer, at Vækstfonden har den nødvendige fleksibilitet til at kunne handle hurtigt og lancere nye finansieringstilbud, samt har de finansielle ressourcer til at understøtte finansiering af sunde vækstvirksomheder.

3. Lovforslagets indhold

3.1.1. Gældende ret

Det ligger inden for Vækstfondens nuværende formål at udbyde ansvarlige lån. Vækstfonden har dog ikke i dag adgang til at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital gennem låneoptagelse på kommercielle vilkår i det private marked.

3.1.2. Lovforslaget

Med lovforslaget får Vækstfonden adgang til at optage lån til finansiering af sine aktiviteter med henblik på at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital inden for en ramme på 500 mio. kr. Optagelse af lån udover denne beløbsgrænse vil forudsætte Folketingets Finansudvalgs godkendelse. Vækstfonden kan ikke uden Folketingets Finansudvalgs godkendelse optage lån til andet end finansiering af ansvarlige lån.

Ansvarlige lån er efterstillet fremmedkapital, der oftest træder tilbage for almindelig lånefinansiering fra eksempelvis pengeinstitutter og varekreditorer, men som har krav på dækning før egenkapitalen. I henhold til Udviklingspakken vil det være en betingelse for at modtage

ansvarlige lån fra Vækstfonden, at de virksomheder, der modtager lånene, samtidig skal have optaget andre lån mv. fra finansielle institutter på minimum samme beløb. Det er forventningen, at denne lånefinansiering fra finansielle institutter – ud over de ansvarlige lån på 500 mio. kr. fra Vækstfonden – vil være yderligere ca. 1 mia. kr.

Der stilles ingen sikkerheder for ansvarlige lån, i modsætning til traditionel lånefinansiering, hvorfor der skal stilles høje krav til virksomhederne, deres produkters modenhed samt selskabernes ledelser. Lånerenten vil således være relativt høj således at den afspejler tabsrisikoen. Eventuelle tab vil blive søgt dækket af den risikopræmie, som Vækstfonden modtager fra virksomhederne som led i låneudstedelsen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget medfører ikke nogen direkte offentlige omkostninger, da ordningen administreres af Vækstfonden og ikke forventes at give tab. Omkostningerne til administration vil blive dækket af renteindtægter fra de ansvarlige lån.

Eventuelle tab vil blive søgt dækket af Vækstfondens risikopræmie. Det er Vækstfondens forventning, at en ordning med udstedelse af ansvarlige lån ikke vil påføre staten tab.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget medfører positive konsekvenser for erhvervslivet, idet lovforslaget forventes at ville forbedre små og mellemstore virksomheders lånefinansiering med ca. 1,5 mia. kr., herunder ansvarlig lånekapital for op til 500 mio. kr. og øvrig lånefinansiering på ca. 1 mia. kr. Det kan medvirke til at sikre, at sunde projekter gennemføres til gavn for vækst og fornyelse.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen

7. Miljømæssige konsekvenser

Ingen

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget vurderes ikke at indebære statsstøtte, idet de ansvarlige lån vil blive tilbudt på fuldt ud kommercielle vilkår.

Lovforslaget har således ingen EU-retlige konsekvenser.

9. Hørte myndigheder, organisationer mv.

Lovforslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Børsmæglerforeningen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Advokater, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Metal, Dansk Pantebrevsforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, Finansforbundet, Finansrådet – Danske Pengeinstitutters Forening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Garantifonden for indskydere og investorer, Håndværksrådet, InvesteringsForeningsRådet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lokale Pengeinstitutter,

Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Rigsrevisionen, Sammenslutningen Danske Andelskasser, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser, Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre-udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Det er forventningen, at lovforslaget vil forbedre små og mellemstore virksomheders lånefinansiering med ca. 1,5 mia. kr., herunder ansvarlig lånekapital for op til 500 mio. kr. og øvrig lånefinansiering på ca. 1 mia. kr. Det er forventningen, at en ordning med udstedelse af ansvarlige lån – trods højere tabsrisiko end på almindelige lån – ikke vil medføre tab.	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige konsekvenser.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det ligger inden for Vækstfondens nuværende formål at udbyde ansvarlige lån. Som andre offentlige institutioner har Vækstfonden dog ikke mulighed for at finansiere sine aktiviteter gennem optagelse af lån uden udtrykkelig lovhjemmel. Med lovforslaget får Vækstfonden adgang til at optage lån til finansiering af sine aktiviteter på fuldt kommercielle vilkår med henblik på at skabe mulighed for at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital. Vækstfon-

den kan ikke uden Folketingets Finansudvalgs godkendelse optage lån til andet end finansiering af ansvarlige lån.

Låneadgangen skal etableres på almindelige kommercielle markedsvilkår. Der er ingen særlige vilkår eller krav til løbetid.

Lånerammen svarer til det forventede likviditetsbehov ved etableringen af de ansvarlige lån i henhold til Udviklingspakken, dvs. kr. 500 mio. Opstår der behov for at udvide lånerammen, kan dette ske med godkendelse fra Folketingets Finansudvalg. Lignende adgang til at optage lån gælder for flere andre offentlige institutioner og virksomheder, herunder bl.a. DR og DSB.

Det følger af, at Vækstfonden er en offentlig retlig institution, at de er garanteret af staten.

Den foreslåede låneadgang ændrer ikke på de specifikke muligheder for at optage lån, som Vækstfonden har på andet grundlag, jf. aktstykke nr. 76 af den 10. februar 2011.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den xx. maj 2012.

Til § 3

Da lov om Vækstfonden ikke gælder for Færøerne og Grønland foreslås det, at forslagets ændringer ligeledes ikke gælder for Færøerne og Grønland, og at de ikke kan sættes i kraft for disse landsdele.

Bilag 1

Lovforslag sammenholdt med gældende lov
(paralelltekst)

Gældende formulering	Lovforslaget
Lov om Vækstfonden § 5 Fondens indskudskapital tilvejebringes gennem indskud fra staten. Herudover kan fonden modtage gaver. <i>Stk. 2.</i> Inden for en bevillingsramme fastsat på finansloven tilføres VækstFonden kapitalindskud fra staten for budgetterede underskud og administrationsudgifter for garantier ydet efter § 2, stk. 4 og 5, i det pågældende år. VækstFonden kan desuden inden for rammerne af § 3, stk. 5, anvende en del af sin egenkapital til dækning af budgetterede underskud og administrationsudgifter for garantier ydet efter § 2, stk. 4. VækstFonden hæfter for ikke budgetterede underskud på garantierne. Staten hæfter dog for de udstedte garantier, hvis garantiforpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital.	Lov om Vækstfonden § 5 Fondens indskudskapital tilvejebringes gennem indskud fra staten. Herudover kan fonden modtage gaver. <i>Stk. 2.</i> Inden for en bevillingsramme fastsat på finansloven tilføres VækstFonden kapitalindskud fra staten for budgetterede underskud og administrationsudgifter for garantier ydet efter § 2, stk. 4 og 5, i det pågældende år. VækstFonden kan desuden inden for rammerne af § 3, stk. 5, anvende en del af sin egenkapital til dækning af budgetterede underskud og administrationsudgifter for garantier ydet efter § 2, stk. 4. VækstFonden hæfter for ikke budgetterede underskud på garantierne. Staten hæfter dog for de udstedte garantier, hvis garantiforpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital. <i>Stk. 3.</i> Vækstfonden kan optage lån til finansiering af sine aktiviteter. Det samlede lånebeløb eksklusive renter kan ikke overstige 500 mio. kr. uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg.

22. maj 2012

Aftale om etableringen af Landbrugets Finansieringsbank

1. På et møde hos erhvervs- og vækstministeren den 22. maj 2012 er der opnået enighed om oprettelsen af Landbrugets Finansieringsbank (LFB) mellem Finansrådet, Landbrug & Fødevarer, Nykredit, DLR Kredit og Finansiell Stabilitet A/S.

Etableringen af LFB følger af Udviklingspakken fra 2. marts 2012, hvor et bredt politisk flertal bl.a. bakkede op om, at der skulle søges etableret et specialiseret landbrugsfinansieringsinstitut.

2. Formålet med LFB er at yde anlægsfinansiering til landbrug med effektive driftsledere og nye unge landmænd, så strukturløsningen kan genetableres, og samtidig bidrage til at stabilisere mindre pengeinstitutter med en stor landbrugseksposering. Banken skal kunne modtage landbrugsengagementer, som efter dens vurdering er levedygtige, fra Finansiell Stabilitet og andre pengeinstitutter.
3. Parterne er enige om, at LFB startes med et kapitalgrundlag på 300 mio. kr. Dermed vil LFB forventeligt kunne udlåne op til 2 mia. kr. til anlægsinvesteringer i levedygtige landbrug. Kapitalgrundlaget kan forhøjes af bankens brugere og interesserede investorer, såfremt der er behov herfor.

Driftsfinansiering skal fortsat ydes af pengeinstitutterne. Realkreditens rolle skal også være uændret. Landbrugsengagementer overdrages kun, hvis den pågældende landmand og hans pengeinstitut er enige herom.

4. Parterne er endvidere enige om, at Jørn Kristian Jensen, tidl. direktør i Nordea, vælges som formand for bestyrelsen i LFB. Han vil forestå det videre arbejde med etableringen af banken mv.

Banken vil blive etableret, når de igangværende drøftelser med EU-Kommissionen om statsstøtte-godkendelse er afsluttet.

5. Parterne vil løbende følge udviklingen og gøre status med passende mellemrum, første gang i efteråret 2012.

Faktaark om Landbrugets Finansieringsbank

- Erhvervs- og Vækstministeriet har bragt Finansrådet, Landbrug & Fødevarer, Nykredit og DLR Kredit sammen i en aftale om at etablere Landbrugets Finansieringsbank (LFB). Finansiell Stabilitet A/S indgår også i løsningen.
- Formålet med LFB er at yde anlægsfinansiering til landbrug med effektive driftsledere og nye unge landmænd, der er tilstrækkeligt dygtige til at indgå i et generationsskifte, men som ikke kan tiltrække den fornødne bankfinansiering. LFB vil derved bidrage til at genetablere strukturtilpasningen af dansk landbrug og til at stabilisere især mindre pengeinstitutter med en betydelig landbrugseksponering.
- LFB må ikke med statslig støtte medføre konkurrenceforvridning i forhold til landmænd og pengeinstitutter uden for ordningen. Det drøftes med EU-Kommissionen, om ordningen indeholder elementer af statsstøtte. I så fald skal EU-Kommissionen godkende ordningen forud for stiftelsen af LFB.

Etablering af Landbrugets Finansieringsbank

- LFB stiftes som et selvstændigt pengeinstitut med et kapitalgrundlag på 300 mio. kr. Det betyder, at der i første omgang kan udlånes op til ca. 2 mia. kr.
- Finanssektoren bidrager til stiftelsen med et indskud på 125 mio. kr., Landbrug og Fødevarer med 30 mio. kr., og Finansiell Stabilitet indgår med 75 mio. kr. og yder derudover et ansvarligt lån på 70 mio. kr. til LFB. Pengeinstitutter, der overdrager landsbrugsengagementer til LFB, vil samtidig blive forpligtet til at levere aktiekapital til LFB.
- LFB kan udelukkende tilbyde anlægsfinansiering til dygtige og effektive driftsledere og unge landmænd under etablering som selvstændig. Der vil ikke blive ydet driftsfinansiering, ligesom der ikke ydes finansiering til andre formål.
- LFB kan også overtage anlægsfinansieringen hos de effektive bedrifter, som i dag er hos Finansiell Stabilitet. Desuden kan LFB medvirke til, at driftsfinansieringen til landmændene hos Finansiell Stabilitet flyttes til andre pengeinstitutter. Det gøres i praksis ved, at LFB overfor pengeinstituttet – som overtager driftsfinansieringen – stiller sikkerhed.

- Det skønnes, at Finansiell Stabilitet har omkring 90 landbrugsengagementer med lån for ca. 700 mio. kr., som vil være relevante at forsøge overdraget til Landbrugets Finansieringsbank. I dag er det for Finansiell Stabilitet vanskeligt at få overdraget selv levedygtige landbrug til andre pengeinstitutter. Det er ikke i længden holdbart for disse landbrug at være økonomisk fastlåst i Finansiell Stabilitet, som efter loven skal kræve de højeste udlånsrenter, og som kun undtagelsesvist – og inden for snævre rammer – kan udvide engagementerne, også selvom der er tale om rentable investeringer.

Landbrug der kan få gavn af LFB

- Disse typer af landbrugskunder kan få gavn af LFB:

- *Rekonstruktion*

Dygtige og effektive driftsledere, som har en større gæld, end det er muligt at servicere fra bedriften, men som det er muligt at rekonstruere.

- *Rentable investeringer*

Dygtige og effektive driftsledere med driftsoverskud og evne til at betale deres gæld, men som alligevel ikke er i stand til at få finansieret rentable investeringer til vedligehold af eller udvidelse af produktionskapacitet i deres nuværende pengeinstitut eller hos andre pengeinstitutter.

- *Generationsskifte*

Dygtige og effektive driftsledere, som har erfaring og de fornødne forudsætninger for at kunne etablere sig som selvstændig erhvervsdrivende ved køb af en bedrift eller ved generationsskifte, men som ikke er i stand til at tilvejebringe finansieringen.

Rekonstruktioner

- LFB gennemfører en nøje undersøgelse af bedriften for at fastslå, om der er tale om en dygtig og effektiv driftsleder. Hvis det er tilfældet, vil det være muligt at indgå en løsning om rekonstruktion.
- LFB overtager fra pengeinstituttet den del af gælden, som det er muligt for landmanden at servicere med betalinger fra driften. Den resterende del af gælden indfryses hos pengeinstituttet. Det betyder, at landmanden ikke betaler renter og afdrag for denne gæld, som således ikke belaster bedriften. Der etableres en 5-årig aftale mellem parterne, som også omfatter en aftale om at gennemføre en konkret handlingsplan for driften.
- Ordningen indebærer en kapitallettelse for det pengeinstitut, der overdrager engagementet til LFB. Det er ensbetydende med en forbedret solvens. Hvis rekonstruktionen lykkedes, vil pengeinstituttet efter af-

talens udløb kunne forvente, at en del af det oprindelige indefrosne beløb tilbagebetales, mens resten må eftergives.

- Fundingmodellen indebærer, at det pengeinstitut, som overdrager anlægsfinansiering fra effektive bedrifter til LFB, modtager obligationer udstedt af LFB som betaling. Det er dog en betingelse, at pengeinstituttet fortsætter med at servicere og videreføre driftsfinansieringen af det pågældende landbrugsengagement.
- Obligationerne er 15-årige variabelt forrentede serieobligationer og forventes at blive forrentet med p.t. ca. 3 pct. Obligationerne kan belånes i Nationalbanken med et haircut på 15 pct. Da markedskursen på obligationen forventes at ligge tæt på 100 vil et pengeinstitut for hver 100 kr. LFB-obligation kunne opnå et lån i Nationalbanken på ca. 85 kr.
- Ved overtagelse af et landbrugsengagement udsteder og overdrager LFB obligationer for af 85 pct. af det overtagne låns størrelse som en delvis betaling. Da obligationerne er belånbare i Nationalbanken, vil transaktionen styrke pengeinstituttets likviditet.
- Pengeinstituttet vil desuden yde et lån (sælgerfinansiering) til LFB, som vil svare til 15 pct. af det overtagne engagements størrelse. Sælgerfinansieringen gives i form af et 15-årigt stående lån med kvartalsvise rentebetalinger. LFB kan i sælgerfinansieringen modregne eventuelle tab på det overtagne engagement, dvs. at tab på engagementet modregnes i sælgerfinansieringen, før det modregnes i LFB's ansvarlige kapital. Det medvirker til, at LFB har en høj sikkerhed.
- For den enkelte landmand betyder løsningen, at der bliver tilvejebragt den fornødne finansiering på markedsvilkår til at fortsætte bedriften, styrke indtjeningen og nedbringe gælden. Landmanden forpligter sig til at samarbejde aktivt med pengeinstituttet og LFB om at gennemføre de handlingsplaner, der bliver lagt.

Rentable investeringer

- LFB kan indgå i løsninger, som handler om at tilvejebringe finansiering til effektive landmænd, der kan betale deres gæld, men som alligevel ikke kan få finansieret rentable investeringer til vedligeholdelse af eller udvidelse af produktionsapparat i deres nuværende pengeinstitut eller hos andre pengeinstitutter.
- Der laves en aftale, hvor pengeinstituttet yder det nødvendige lån til landmanden. Derefter overtager LFB lånet. Det gøres efter den samme finansielle model og med de samme vilkår, som gør sig gældende for rekonstruktioner.
- Pengeinstituttet bevarer kundeforholdet og bidrager til, at rentable nyinvesteringer kan gennemføres med minimal solvens- og likviditets-

belastning i pengeinstituttet. Det vil som minimum bevare og måske endda styrke pengeinstituttets sikkerhed i engagementet. Pengeinstituttet skal – som en del af aftalen – fastholde driftsfinansieringen af landbruget på normale vilkår.

Faktaboks: Hændelsesforløbet for en overdragelse og rekonstruktion af et landbrugsengagement til LFB

Skridt	Begivenhed
1	Pengeinstituttet og den effektive landmand bliver enige om at kontakte LFB, idet begge parter kan se, at landmanden er ud af stand til på noget tidspunkt at kunne servicere hele sin gæld til pengeinstituttet.
2	LFB screener landmanden og bedriften for at vurdere, om landmanden driver bedriften effektivt og kompetent, da det er et krav for at kunne komme i betragtning til en aftale om finansiering.
3	Hvis screeningen viser, at landmanden er effektiv, udarbejder uvildige konsulenter en 360 graders analyse af bedriften. Analysen fastslår, hvor meget af den nuværende gæld, som kan serviceres fra driften - og der udarbejdes en handlingsplan for de kommende 5 år.
4	Der indgås en samarbejdsoverenskomst mellem landmanden, pengeinstituttet og LFB, hvor en del af engagementet overføres til LFB og resten indfryses i pengeinstituttet. Pengeinstituttet yder fortsat driftskreditter til landmanden. Der fastsættes en økonomisk gevinst, som tilfalder pengeinstituttet, hvis handlingsplanen realiseres. Hvis landmanden realiserer den økonomiske gevinst, bliver denne brugt til at afdrage den indfrosne gæld i pengeinstituttet.
5	Når aftalen er indgået, overdrages en del af engagementet til LFB og pengeinstituttet modtager 85 pct. af det overførte engagement i form af obligationer udstedt af LFB og yder LFB et stående lån på 15 pct. Derved opnår pengeinstituttet en solvens- og likviditetslettelse.
6	Pengeinstituttet kan vælge at belåne obligationerne i Nationalbanken for at få likviditet til at yde nye lån til andre kunder.
7	Landmanden gennemfører i løbet af de 5 år handlingsplanerne og afdrager på sit lån i LFB. Samtidig udtrækkes obligationerne over for pengeinstituttet. Ved udløbet af handlingsplanen udbetales den økonomiske gevinst til pengeinstituttet, som afdrag på indefrysningen, hvorefter resten eftergives.
8	Landmanden kan evt. flytte sit lån fra LFB tilbage til pengeinstituttet.